

Europese Commissie
DG Milieu
t.a.v. de heer Daniel Calleja Crespo
Directeur-Generaal
B-1049 Brussels

Office of the Ministry of
Economic Affairs

Kortenberglaan 4-10
1040 Brussel
Belgie
www.minbuza.nl
T 02 679 15 45
F 02 679 17 75
bre-ez@minbuza.nl

Onze referentie
BRE-EZ 039/15

Bijlage(n):

Datum 25 september 2015
Betreft Sweetman-arrest

Geachte heer Calleja Crespo,

In februari 2011 heeft Nederland enkele vragen aan u gesteld over de toepassing van artikel 6 van de Habitatrichtlijn.¹ In uw antwoord van 1 april 2011 geeft u aan dat de eis van een passende beoordeling van de effecten van een plan of project op de natuurlijke kenmerken van een gebied geldt voor alle representatief aanwezige bijlage I-habitattypen en bijlage II-soorten. Op 11 april 2013 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie in zaak C-258/11 (Sweetman) arrest gewezen over het begrip 'aantasten van natuurlijke kenmerken' dat een plaats heeft in de passende beoordeling van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn.

Tijdens de behandeling op 25 juni 2015 van het wetsvoorstel natuurbescherming² in de Tweede Kamer, stelde het lid Dijkgraaf (SGP-fractie) vragen over de uitleg van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn³ in het licht van het arrest Sweetman. Naar aanleiding van deze vragen, verzoek ik u om uw opvatting over de betekenis van dit arrest te geven.

In rechtsoverweging 39 van het genoemde arrest overweegt het Hof van Justitie van de Europese Unie:

"Bijgevolg moet hieruit worden afgeleid dat een ingreep geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van een gebied, te weten een natuurlijke habitat, in de zin van artikel 6, lid 3, tweede volzin, van de habitatrichtlijn meebrengt, indien dat gebied wordt behouden in een gunstige staat van instandhouding, hetgeen neerkomt op het duurzame behoud van de in deze richtlijn bedoelde bepalende kenmerken van het betrokken gebied die verband houden met de aanwezigheid van een type natuurlijke habitat waarvan het doel van instandhouding ervan ertoe heeft geleid dat dit gebied in de lijst van GCB's⁴ is opgenomen, zoals de advocaat-generaal in de punten 54 tot en met 56 van haar conclusie heeft aangegeven."

¹ Brief van 16 februari 2011 aan Directeur-generaal Falkenberg, DG ENVI.

² Kamerstukken 33348.

³ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

⁴ Gebieden van communautair belang.

Het Hof van Justitie vervolgt in rechtsoverweging 42 en 43:

"Deze benadering⁵ geldt des te meer voor het hoofdeding, aangezien de door het geplande wegenbouwproject getroffen type natuurlijke habitat tot de prioritaire typen natuurlijke habitats behoort die artikel 1, sub d, van de habitatrichtlijn omschrijft als „typen natuurlijke habitats die gevaar lopen te verdwijnen” en voor de instandhouding waarvan de Europese Unie een „bijzondere verantwoordelijkheid” draagt.

De bevoegde nationale instanties mogen derhalve geen toestemming verlenen voor ingrepen die de ecologische kenmerken van gebieden met prioritaire typen natuurlijke habitats blijvend in gevaar dreigen te brengen. Dat zou met name het geval zijn wanneer een ingreep zou kunnen leiden tot het verdwijnen of de gedeeltelijke en onherstelbare vernietiging van een prioritair type natuurlijke habitat in het betrokken gebied (zie, wat het verdwijnen van prioritaire soorten betreft, arresten van 20 mei 2010, Commissie/Spanje, reeds aangehaald, punt 21, en 24 november 2011, Commissie/Spanje, reeds aangehaald, punt 163)."

Datum
25-09-2015

Onze referentie
BRE-LNV 039/15

In dit verband wijs ik u ook op de rechtsoverwegingen 255 en 259 van de zaak C-418/04 (Commissie/Ierland), waar uit zou kunnen worden afgeleid dat de natuurlijke kenmerken van een gebied uitsluitend de aanwezigheid van een type natuurlijke habitat of van soorten omvat waar het doel van de instandhouding ervan heeft geleid tot de opname van dit gebied op de lijst van gebieden van communautair belang.

Naar aanleiding van de uitspraak van het Hof van Justitie wil ik u vragen hoe het begrip 'natuurlijke kenmerken' naar uw oordeel bij de toepassing van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn moet worden uitgelegd:

1. Betreffen de 'natuurlijke kenmerken' uitsluitend de bepalende kenmerken van een Natura 2000-gebied die verband houden met de aanwezigheid van een type natuurlijke habitat of van soorten waarvan het doel van instandhouding ervan heeft geleid tot opname van dit gebied op de lijst van gebieden van communautair belang (de zogenaamde 'kwalificerende habitattypen en soorten'), of
2. betreffen de 'natuurlijke kenmerken' de bepalende kenmerken van alle in een Natura 2000-gebied in niet verwaarloosbare mate voorkomende habitattypen of soorten, genoemd in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn, maar moet aan de kwalificerende habitattypen en soorten een doorslaggevende betekenis worden toegekend en geldt dat in nog sterkere mate als sprake is van een zogenoemde prioritair habitatype of prioritaire soort, of
3. betreffen de 'natuurlijke kenmerken' de bepalende kenmerken van alle in een Natura 2000-gebied in niet verwaarloosbare mate voorkomende habitattypen of soorten, genoemd in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn, waarbij alle typen habitats of soorten een gelijk gewicht toekomt in de belangenafweging?

---

⁵ Het voorzorgsbeginsel.

Uw reactie zie ik met belangstelling tegemoet. Ik zal deze, als dat bij u niet op bezwaren stuit, door toezending aan de Tweede Kamer openbaar maken.

De Permanente Vertegenwoordiger,
voor deze,

Drs. G.G.J. Thissen
LNV-Raad

Datum
25-09-2015
Onze referentie
BRE-LNV 039/15